

KIRJA-ARVOSTELUA

I. Drozdov. „Maataloustyöläisten palkat Venäjällä vuosien 1905—1906 agraariliikkeen yhteydessä“. Pietari. (Kustantaja M. I. Šemjonov.) 1914. Sivuja 68. Hinta 50 kop.

Ei voida olla tervehtimättä hra Drozdovin aloitetta; hän on herättänyt kirjassaan erittäin mielenkiintoisen ja tärkeän kysymyksen. Tekijä on ottanut numerotiedot päiväpalkoista (rahana ja viljana laskettuna) sekä rukiin satoisuudesta yksityismailla vuosina 1902—1904 ja sen jälkeen vuosittaiset tiedot vuosilta 1905—1910 ja vertaillut näitä Euroopan-Venäjän eri alueilta koottuja tietoja.

Tekijä on havainnut työpalkkojen kohonneen vuonna 1905 eniten lounaisalueella (lisäys 10% vuosiin 1902—1904 verrattuna). Keskimäärin Venäjällä oli lisäys vuonna 1905 1,2% ja vuonna 1906 12,5%. Kirjoittaja tekee tästä sen johtopäätöksen, että palkat ovat kohonneet eniten niillä alueilla, joilla maatalouskapitalismi on kehittynein ja joilla lakot taistelumuotona ovat levinneet laajimmin (erotuksena niin sanotusta „kartanonhävitys- ja metsänhakkuu“-muodosta). Ankarassa mielessä eivät numerotiedot ole vielä riittäviä tällaisen johtopäätöksen tekemiseen. Esimerkki: palkkojen kohoamisen kannalta oli vuonna 1905 toisella sijalla Uralin alue (lisäys 9,68%, jota vastoin lounaisalueella 10,35%). Jos otetaan keskipalkka *koko* vallankumouksenjälkeiseltä kaudelta, s.o. vuosilta 1905—1910, niin saadaan 110,3% (verrattuna vuosiin 1902—1904) lounaisalueella ja 121,7% Uralin alueella. Kirjoittaja „epää“, jos niin voidaan sanoa, Uralin alueen, viitaten tällöin minun kirjoittamaani „Kapitalismin kehitykseen“. Mutta minähän epäsin kirjassani Uralin alueen tutkiessani työläisten joukostaista *liikuntaa* enkä yleensä palkkatasoa tutkiessani*, joten kirjoittajan viittaus on erheellinen.

* Ks. Teokset, 3. osa, s. 521. *Toim.*

Tuskinpa voitaneen pitää tyydyttävänä myöskään viittausta yksityisviljelmien mitättömän pieneen prosenttiin Uralilla *. Kirjoittajan olisi sietänyt ottaa yksityiskohtaisemat, kuvernementeittain laaditut tiedot ja vertailla palkkojen kohoamista tietoihin, jotka koskevat yleensä agrariliikkeen suhteellista *voimakkuutta* sekä sen lakkoilumuodossa että „kartanonhävitys- ja metsänhakkuu”-muodossa j.n.e.

Ylipäänsä ovat Venäjän maataloustyöläisten rahapalkat kohonneet *eniten* vuodesta 1905 vuoteen 1906: kun vuosina 1902—1904 maksetut palkat otetaan 100:ksi, niin v. 1905 oli 101,2% ja v. 1906 112,5%. Seuraavien neljän vuoden kohdalta vastaavat numerot ovat 114,2%, 113,1%, 118,4% ja 119,6%. On selvää, että kun rahapalkat ovat *yleensä* kasvaneet vallankumouksen tuloksena, niin suoranainen ja suurin vaikutus oli vuosien 1905—1906 taistelulla.

Kehottaen lukijaa katsomaan yksityisseikkoja hra Drozdovin sisältörikkaasta kirjasesesta, mainitsemme, että tekijä on aivan turhaan julistanut „ilmeisen toteutumattomiksi” ne talonpoikain vaatimukset, jotka itse asiassa merkitsivät „tilanherrojen poiskorventamista” (s. 30). Yhtä perusteeton ja harkitsematon on sekin lausunto, että kartanonhävitys- ja metsänhakkuuseuduilla „taistelua käytiin tasasuhtaisen maankäytön ja muiden samantapaisten, pikkuporvarillisten, utooppisten vaatimusten puolesta” (38). Ensinnäkään talonpojat eivät taistelleet ainoastaan maankäytön, vaan myös maanomistuksen puolesta („poiskorventaminen”); toiseksi he eivät taistelleet tasasuhtaisuuden puolesta, vaan sen puolesta, että tilanherrojen maat luovutettaisiin heille; nämä ovat kaksi eri asiaa; kolmanneksi, utooppisia ovat olleet ja sellaisiksi ovat jääneet narodnikkien subjektiiviset *tavoitteet* (ja „teoriat”), jotka koskevat „tasajakoa”, „sosialisointia”, „maan ottamista pois kaupallisesta kierrosta” ynnä muuta samantapaista hölynpölyä, mutta siinä, että pikkuporvarilliset joukot „korventavat pois” maaorjuuttajat, ei ole mitään „utooppista”. Kirjoittaja on sotkenut sen objektiivisen historiallisen merkityksen, joka on talonpoikain edistyksellisen porvarillisella ja radikaalisen porvarillisella taistelulla maasta, narodnikkien subjektiivisiin teorioihin ja tavoitteisiin, jotka ovat olleet utooppisia ja

* Kirjoittaja rinnastaa pohjoisen alueen tässä suhteessa Uraliin. Mutta pohjoisella alueella v. 1905 työpalkka laski 6% ja v. 1906 kohosi kaikkiaan 8%.

taantumuksellisia ja pysyvät sellaisina. Tällainen sotkeminen on syvästi virheellistä, epädialektista, epähistoriallista.

Tekijän yleinen johtopäätös vuosien 1891—1900 ja vuosien 1901—1910 keskilukujen vertailusta on se, että *rahalliset* päiväpalkat Venäjällä kohosivat 25,5%, mutta viljana ilmaistut *reaalipalkat kaikkiaan* vain 3,9%, siis — voitaneen sanoa — eivät muuttuneet juuri lainkaan. Mainitsemme, että sanottuina vuosikymmeninä tapahtuneen rahanpalkkojen kohoamisen kannalta katsoen alueet sijoittuvat seuraavaan järjestykseen: Liettuan alue + 39%, Volgan + 33%, Uralin + 30%, Vähä-Venäjän + 28%, keskinen maanviljelysalve + 26% j.n.e.

Lopuksi kirjoittaja vertailee maataloustyöläisten palkkojen kasvua ja maankoron kasvua kahden viime vuosikymmenen aikana (vuodet 1891—1900 ja 1901—1910). Osoittautuu, että Venäjällä on keskimääräinen työpalkka kohonnut 52,2 kopeekasta 66,3 kopeekkaan päivää kohti, s.o. 27%. Mutta maan hinta — tiedetäänhän, että maan hinta on kapitalisoitu korko, — on kohonnut 69,1 ruplasta desjatinalla 132,4 ruplaan, *siis* 91%. Toisin sanoen palkka on kohonnut neljänneksellä, mutta maankorko on *melkein kaksinkertaistunut!!*

„Ja tämä seikka”, tekee kirjoittaja aivan oikean johtopäätöksen, „merkitsee vain sitä, että maataloustyöläisten suhteellinen elintaso Venäjällä alenee samanaikaisesti, kun tämä taso maanomistajaluokalla kohoaa... Tilanherraluokan ja palkkatyöläisluokan sosiaalinen välimatka suurenee yhä enemmän”.

„Prosvestshenije” № 5,
toukokuu 1914
Allekirjoitus: V. I.

Julkaistaan
„Prosvestshenije” lehden
tekstin mukaan